

SUURENNA NÄYTTÖ 125 %

*Ari Åberg,
Kaupunginvaltuuston
puheenjohtaja
Puhe vihkiäisjuhlassa
11.10.2003*

”Maaseutuväestön huomiota ansaitsee JÄRVENPÄÄNYHTEISKOULU Yliopistoon johtava 8-luokkainen oppilaitos (ensi vuonna 7 luokkaa). Ohjelma ja työtavat suunniteltu nimenomaan maaseutuväestön tarpeita silmälläpitäen. Uusia oppilaita otetaan etupäässä I ja VI-luokille. Ilmoittautuminen ja pääsyttukinnot syyskuun 1. päivänä alkaen klo 10. Lukukausimaksu 500 mk; sisaralennus 250 mk, vähävaraisille erikoisalennuksia tai vapaapaikkoja. Paikkakunnalta saatavana koululaisille sopivia täysiboihoasuntoja halvalla! Tarkempia tietoja ohjelmasta ym. antaa allekirj. Koulun rehtori (os. Järvenpää, pubelin 95) Vihtori Raevuori.”

Arvoisa Ministeri, Hyvät juh-lavieraat

Tämä ilmoitus julkaistiin Helsingin Sanomien etusivulla kesällä 1934 ja osoittaa omalta osaltaan sen kuinka hankalat olivat ne olosuhteet, joissa Järvenpään Yhteiskoulu lähti liikkeelle. Oppilaita jouduttiin haalimaan kaukaakin. Koulun perustamisen aikoihin 1928 Järvenpää oli Tuusulan kunnan asemakylä, jossa oli noin 2000 asukasta ja lähistöllä oli monia muitakin oppikouluja.

Koulun perustajilta ei kuitenkaan rohkeutta puuttunut. Järvenpään yhteiskoulu perustettiin samantien täysiluokkaisena yliopistoon johtavana kouluna kun esimerkiksi Keravalla ja Hyvinkäällä oli tuohon aikaan vain keskikoulut.

Maa-alue saatiin lahjaksi maanviljelysneuvos Bjarne Westermarckilta ja jo vuoden 1928 syksyllä koulu saattoi aloittaa toimintansa Kannakselta tuodussa – myöhemmin Nahkalinnan nimen saaneessa – huvilassa. Kalusteet saatiin lahjoituksina eri tahoilta. Pyrkijöitä kouluun oli 51, joista 42 hyväksyttiin. Koulun ensimmäisenä rehtorina aloitti maisteri Vihtori Raevuori.

Eteneminen alussa oli todellista pioneerityötä. Vuonna 1932 koululle myönnettiin jatkuva valtionapu ja oikeus antaa keskikoulun päästötodistuksia. 1936 valmistuivat ensimmäiset ylioppilaat, kun koulu oli edellisenä syksynä koulu-neuvos L. Arvi P. Poijärven yleistarkastuksen perusteella saanut oikeuden ylioppilaskirjoitusten järjestämiseen. 19 kirjoittajasta 4 reputti ja 2 sai laudaturin.

Opettajakunta oli sitoutunutta työhönsä. ”Opettajiin nähden Järvenpään Yhteiskoululla on ollut onnea sikäli, että opettajat ovat yleensä muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta olleet muodollisestikin päteviä sekä että opettajat, jotka kerran ovat koulun palvelukseen antautuneet, ovat siinä myös pysyneet...” näin rehtori Raevuori kirjassa ”Koulujen kauppala – tämän vuosisadan Järvenpää”.

Jo 1930-luvulla Järvenpään Yhteiskoulussa oli vahva halu kokeilla ja etsiä uutta. Jo ensimmäisen valtionapupäätöksen perusteluina mainitaan sellaiset

koulun erikoisuudet kuten pikakirjoitus, sovellettu luonnontieto, tyttöjen käsityöt ja kotitalous.

1950-luvulla Väinö Kyrölän tultua rehtoriksi hyväksyttiin uusi lukusuunnitelma, joka perustui linjajakoisuuteen matematiikka- ja kielilinjoineen. Vuonna 1968 lukusuunnitelmaa modernisoi- tiin ja erityisesti englannin kielen asema vahvistui. 1972 tapahtui seuraava luku- suunnitelman muutos, jossa jo valmis- tauduttiin peruskoulun tuloon. Järven- pään Yhteiskoulu Oy siirtyi varoineen ja valkoineen kaupungille 1.8.1976.

Hyvät kuulijat,

Järvenpään Yhteiskoulun ja sen työn jat- kajien Keskustan yläasteen ja Järvenpään Lukion historia on ollut paitsi oppimisen myös rakentamisen historiaa. Ennen tä- tä uutta lukiorakennusta eri rakennus- vaiheita on ollut oppilaitoksen histori- assa kaikkiaan 7 – viimeisin laajennus vuonna 1981. Taloudellisesti ne ovat ai- na ottaneet koviille, mutta aina niistä on selvittykin.

Tämä uusi lukiorakennus on Järven- pään kauppalan ja kaupungin historian merkittävin investointi. Lopulliset pe- rustamiskustannukset ovat yhteensä 16,3 miljoonaa €. Valtionosuutta on saatu lähet 3,4 miljoonaa €. Nettokustannuk- siksi muodostuu näin 13,2 miljoonaa €, mikä asukasta kohden tekee yli 350 €. Ensi vuoden toimintakulut tulevat ole- maan noin 4 miljoonan € luokkaa, mikä on yli 12 % koko sivistystoimen käyttö- menoista.

On siis kyse oloissamme erittäin mit- tavasta hankkeesta. Sen takana on ollut päätöksentekijöiden keskuudessa laa- ja poliittinen yksimielisyys. On haluttu panostaa koulutukseen – sivistykseen. Me voimme kuitenkin tarjota vain puit- teet – rakennuksen. Opettajat ja opiske- lijat tekevät tuloksen. Ei ole mitään syy- tä epäillä, etteivätkö tulokset täällä olisi jatkossakin hyviä.

Tälle rakennushankkeelle on myös ol- lut ominaista käyttäjätahon ja suunnit- telijan hyvä ja perusteellinen yhteistyö aina esisuunnitteluvaiheesta rakennus- aikaiseen viimeistelyyn saakka. Koulun opettajakunta on tähän työhön osal- listunut pyyteettömästi ja sillä samalla talkoohengellä, joka on ollut ominaista Järvenpään Yhteiskoulun alkuaikojen työlle. Tästä haluan lausua parhaimmat kiitokseni.

Hyvät kuulijat,

Rakennukset ovat tärkeitä. Tärkeintä on kuitenkin henki. Tärkeää on se kulttuuri- perintö, jonka me siirrämme jälkipolville. Tärkeää on se ihmisen pohjaton uteliai- suus, jonka avulla me luomme uutta ja kehitämme tätä yhteiskuntaa.

Järvenpään Yhteiskoulun henki on aina ollut ainutkertainen. Se on kunnioittanut perinteitä, mutta samalla en- nakkoluulottomasti pyrkinyt kohti uut- ta. Tätä henkeä – tätä työtä kunnioitta- en on Järvenpään koulutuslautakunta päättänyt Järvenpään Yhteiskoulun ni- men ottamisesta uudelleen käyttöön. Keskustan yläaste muuttuu ensi vuoden alusta Järvenpään Yhteiskouluksi. Perin- teitä arvostaen ja eteenpäin katsoen.

Arvoisa yleisö,

Järvenpään kaupungin puolesta toivo- tan teidät sydämellisesti tervetulleiksi tähän juhlaan. Teen sen rehtori Väinö Kyrölän säkein – säkein , jotka hän kir- joitti vuonna 1938 koulun täyttäessä 10 vuotta:

*”Vaan jotain uutta nyt on syksysäässä,
on niin kuin juhlapäivä Järvenpäässä.
Mä katson koulutien ja pellon rajaa:
on pajun lehdet pudonneet maan mul-
taan
ja pukeneet sen kellertävään kultaan
kuin kiittääksensä maata, kasvattaa.”*

